

ZEKERİYA EFİLOĞLU

AŞKIN
PEŞİNDE

*“Ne olur ellerimi bırakma anneciğim...
Sana söz, seni bir daha üzmeyeceğim.
Şimdi ışıkları açar mısın?
Ellerinden öpeceğim...”*

Bu kitap gerçek bir yaşam hikâyesinden uyarlanmıştır. İsimler ve yerler kişilerin özel hayatlarına saygı gereği gizli tutulmuştur.

Bembeyaz örtüsüyle kar her yanı kaplamıştı. İki odalı kerpiç bir evin içinde iki kardeşim ve arkadaşım Aynur'la birlikte, dışarıdaki buz gibi havaya aldirmeden oynuyorduk. Henüz beş yaşındaydım. Küçüktüm, ellerim ve burnum üşümüştü. Evin diğer soğuk odasında da kardeşlerim vardı. Evet, onlar da üşümüşlerdi. Üşümeleri için bir çare bulmalıydım. İçimde tarifsiz bir hüznü vardı. Onları öyle görünce, yüreğimden bir şeyler kopup gitmişti. Hâlbuki ben de çocuktum. Annemin, biz ulaşmayalım diye yüksek rafa kaldırdığı, sobayı yakmak için kullandığı şişedeki benzin gözüme ilişti. Minicik boyumla zıplarsam da yetişemezdim. Ama bir şeyler yapmalıydım. Odada bulunan yastıkları, minderleri üst üste koyarak oraya ulaşabilirdim. Hemen onları toplayıp üst üste koydum ve uzanmaya çalıştım. Elim benzine uzandıkça, kardeşlerimin üşümesine engel olacağım duygusu o kadar sardı ki bedenimi, o minicik kolum bir kat daha uzadı, uzadı. Nihayet şişeyi aldım. Hızlıca yastıkların üzerinden atladım. Hemen yan taraftaki kovada bulunan odun parçalarını sobaya attım. Annemden görmüştüm, o da öyle yapıyordu. O kadar mutluydum ki, birazdan her yer ısınacak ve kardeşlerim üşümeyecekti. Gözlerim ışıltılı oldu ve yüreğimde tarifsiz bir sevinç vardı. Odunları tutuşturmak için şişede bulunan benzini hızlıca döktüm. Sonra... Sonra "Bom !" diye bir ses duyuldu. Elimde tuttuğum minik kibrit gözümün önünde birden alev topu olmuştu. Kıvrıkcık saçlarım alev aldı. Öleceğimi sandım, yanırıyordum. Aynur ve kardeşlerim çığlık çığlığa bağırıyorlardı. Kendimi görmüyordum ama saçlarımdan çıkan koku ve alevlerin sıcaklığını iliklerime kadar hissedebiliyordum. Hayatımın oracıkta biteceğini sandım. Belki de bitse daha iyiydi, kim bilir.

Korkudan ne yapacağımı bilemezken aniden fırlayıp ŐimŐek hızıyla kapıyı ağtımdı. Koridorda annemin daha 6nceden hazırlamıŐ olduğu su kovaları geldi aklıma. Az ilerlediydiler. Koşuyor, koŐuyordum ama yetiŐemiyordum. Sanki kilometrelerce uzaktaydılar. O kadar uzun geldi ki bu zaman bana, ulaŐınca hemen kafamı kovanın iÇine daldırdım. Alev alev yanan, annemin severken Őarkılar s6ylediği o g6zelim sağlarımın ateŐini s6nd6rd6m. Sonra, evin dıŐ kapısını ağtımdı ve yarım metreyi aşkın kârin 6zerine boy lu boyunca uzandım. G6zlerimi siyah ve gri arası renkteki g6ky6z6ne diktim. Kirpiklerim yavaŐ yavaŐ kapandı. Sonra, sonrası yok. BayılmıŐım. G6z6m6 ağtığımda annem komŐudan gelmiŐ, baŐucumda g6zyaŐı d6k6yordu. Kardeşlerim de korku dolu g6zlerle bana bakıyorlardı.

“Gitmeseydim, bunlar gelmeyecekti başına! Ah benim g6zel kızım! Yanmayacaktın!” diye d6v6n6yordu annem. Uyanmak istemiyordum. 6nk6 uyanınca y6z6m, yanan sobanın sıcaklığından adeta yeniden yanıyordu.

Fısıltı Őeklinde anneme seslendim, “Yanıyorum! Soba ... Sobayı s6nd6r6n!” diyebilirdim. Tekrar uyumuŐum. Uzun kıvrıcık sağlarımından eser kalmamıŐ, kaŐlarım ve kirpiklerim yok olmuŐ, y6z6m yanıklarla dolmuŐtu. Kimseyle konuŐmak istemiyor, ne getirirlerse bin bir nazdan sonra yiyor, gereksiz yere huysuzluk yapıyor ve s6rekli ağlıyordum. Bu Şekilde g6nler g6nleri, haftalar haftaları kovaladı. Neyse ki karne tatili yeni baŐlamıŐtı ve okulda devamsızlık sorunum fazlaca olmadan o çok sevdiğim okuluma devam edebilecektim.

Okula erken başlamıştım, hen6z beş yaşındaydım. Babam, Erzurum’un G6kg6zler K6y6’nde, k6y6n ağası olan NeŐet Ağa’nın saltanatından sıklmıŐ, ona g6re 6zg6rl6k sayılan bir hareketle, benimle birlikte iki kız ve iki oğlan çocuğunu ve annemi de alarak NevŐehir’e taŐınmıŐtı. Orada bir un fabrikasında işe girdi ve b6ylece evine ekmek getirmeye başladı. Ufak, bir odalı evimiz olmuştu. Bir de etrafında keyifli sohbetler ettiğimiz sobamız ...

Ben şehirde bir okula kaydoldum. Kimsecikleri tanımıyordum. Evimiz şehir dışındaydı ve kerpiçten yapılmış eski bir evdi. Okulumsa şehrin içinde ve evimize uzak mı uzaktı. Olsun, ben okuyacaktım ve tabiri caizse büyük adam olacaktım. Uzaklık falan sorun olmadan her gün okuluma zamanında gittim. Öğretmenim beni çok severdi. Tahtaya kaldırır, sorular sorar, yazı yazdırır, ben de hepsini yapardım. Mutlaka her başarıyı alkışlatırdı. Dedim ya, çok severdi beni.

O günlere dair hatırladığım çok az şey kaldı zihnimde. Teneffüslerde, okul bahçesinde dolaşan elma şekerinin kıpkırmızı parlayan elma şekerleri bunlardan bir tanesiydi. Oysa cebimde hiç harçlığım olmazdı. Almak ve tadına bakmak istesem bile bakamazdım. Arkadaşlarımı elma şekerini yalarken görünce derin bir iç geçirir, mahzun bir şekilde başımı önüme eğdim. Yüreğimde, o elma şekerini yeme duygusu o kadar ağır basardı ki, geceleri rüyama bile girerdi. Bir gün öğretmenim beni, okul bahçesinde elma şekerisine bakarken gördü. Yanıma yaklaştı, ellerimi tuttu ve sevgi dolu gözlerle gözlerime baktı. Ne güzel gözleri vardı ve ne tatlı gülümsüyordu.

Âdeta içimi okurcasına, “Bir tane alsam, yer misin?” diye sordu.

Başımı öne eğdim. Cevap veremedim, boğazım düğümlendi ve defalarca yutkundum. O dünyalar harikası öğretmenim, benim cevap vermeme fırsat vermeden elma şekerlerinden bir tane aldı ve bana uzattı.

“Al bakalım, bu da benim çalışkan kızıma hediye olsun.” diye elma şekerini elime tutuşturdu. O an dünyanın en mutlu çocuğu ben olmuştum. Bu ne kadar harika bir duyguydu. Nihayet benim de bir elma şekerim vardı. Öğretmenime teşekkür ettim ve kaçarcasına hızla oradan uzaklaştım. Daha sonraları binlerce kez dünyanın en lezzetli tatlılarını yedim ama hiçbirisi o yediğim elma şekerine kadar tatlı gelmedi bana ...

Babam sabahları erkenden kalkıp radyoyu açar, sürekli türkü dinlerdi. Sessizce onu izler, birçoğuna eşlik ettiğini, dudaklarını kıpırdatmasından anlardım. Çoğu zaman rüyalarımın ve uykumdan türkü dinleyerek uyanırdım. Annem de erkenden kalkar, çorba pişirir, babama çay yapardı. Türkülerle uyandığımdan sıcak çorbamız daha bir lezzetli, daha bir güzel görünürdü gözümde. Annem bazen de mayalı çörekler, gözlemeler yapar, biz de soğuk kış günlerinde sıcak sıcak yerdik. İçimiz erkenden ısınırdı. Bu durum neredeyse her sabah böyleydi ...

Babam, çalıştığı fabrikadaki işin ağırlığına dayanamayıp başka bir işe, Toprak Mahsulleri Ofisi'ne bekçi olarak girdi. Orada da uzun süre kalamadı ve birkaç yıl sonra PTT'de görev yapmaya başladı. Oralarda da çok fazla tutunamadı. Sıkıya gelen bir adam değildi babam ve bu yüzden hiçbir işte dikiş tutturamıyordu.

Bir gün, apartmanda kapıcılık yapan bir akrabanın evine ziyarete gitmiştik. Onlar, "Ev kirası, elektrik, su, odun ve kömür parası vermediklerini, bir apartmanın en alt katında rahat rahat oturduklarını, bu şekilde çalışıp para kazandıklarını." söylediler. Hatta babamın da bu işi yapabileceğini ısrarla belirttiler. Annem de babama, kendisinin de yardımcı olarak bunu yapabileceğini, evine katkıda bulunarak çocuklarını rahat rahat okutabileceklerini söylemiş, babamı da ikna etmişti. Artık kapıcılık yapmaya karar verilmişti.

Kapıcı dairesindeki evimizde birçok şeyin olmadığı gibi televizyonumuz da yoktu. Biz de bu yüzden komşuların siyah-be-yaz televizyonlarını izlemeye giderdik. Dallas diye bir dizi vardı. Çok seviyorduk o diziyi. Mahallede Dallas başladığı zaman hayat dururdu sanki. Herkes, televizyonun başında Ceyar ne yapacak, Lusi ne entrikalar çevirecek diye merakla takip ederdi. Akşamları gidip komşuda izlemek için bütün gün her işi yapar, sonra da anneme yalvarır, nice sözler verirdik. Çocukluk işte.

“Yaramazlık yaparsanız, bir daha sizi götürmem!” derdi babam. Biz de adeta çivilenmiş gibi yerimizden bile kıpırdamaz, süt dökmüş kedi gibi uslu uslu otururduk. Hatta dizlerimiz kitlenir, morarır, acır ama yine de sesimizi çıkarmazdık. Bir de Şeker Kız Candy diye bir çizgi film vardı... Yine komşuya gider, merakla onu da izlemeye çalışırdık.

Bir gün babam eve kocaman siyah beyaz bir televizyon getirdi. O kadar mutlu olduk ki, sevinçten çığlıklar attık. Biz de artık sevdiğimiz dizileri başkalarının evlerine gitmeden, dizlerimiz morarmadan, uzanarak rahat rahat izleyebilecektik. Babam televizyonu, evin duvarında yüksekçe bir yere monte etti. Heyecanımız had safhadaydı. İstiklal Marşı ile açıyor, İstiklal Marşı'yla kapatıyorduk. Televizyon belli saatlerde yayın yapıyor ama biz kardeşlerimle birlikte reklamları bile izliyorduk. Çocuk aklı işte, bu kadar insanın o kutunun içine nasıl girdiğini, nereden gelip, nereye gittiklerini düşünür dururdum.

Bin dokuz yüz seksenli yıllardı. Ajanslar hep sağ-sol olaylarıyla ilgili haber veriyordu. Çatışmaların çıktığından, ölen ve yaralananların olduğundan bahsediliyordu. Bu iç karartıcı haberlerle çok üzülüyordum. Olayların neden çıktığına ve insanların neden birbiriyle çatıştığına aklım hiç ermezdi. Hoş, bugün hâlâ da aklım ermiyor ya...

Bir gün beklenmedik bir olay oldu ve bizim eve polisler geldi. Olaylar esnasında bir kişi polislerden kaçmış, o yüzden etrafta ne kadar ev varsa, bizim ev de dâhil aramışlardı. Tabii ki kimseyi bulamayacaklardı, çünkü herkes birilerinden korkuyordu. Özellikle bazı illerde Alevi-Sünni çatışmalarının çok kanlı olduğu söyleniyordu. Daha düne kadar komşu olanlar birbirini öldürüyor, işkence ediyordu. Ben bu olayların neden olduğunu bir türlü anlayamıyordum.

Okulumuz yol kenarında bir okuldu. Bir gün ders sırasında dışarıdan silah sesleri yükseldi. Öğretmenimiz, “Çocuklar, hemen yere yatın!” dedi. Hepimiz sıraların altına gizlenmeye çalıştık. Çok korkmuştuk. Herkesin gözlerinden sicim gibi yaşlar dökülüyor ama kimseden ses çıkmıyordu. Ne olduğunu anlamadık. Korkudan minicik yüreğim göğüs kafesimden fırlayacaktı. Sesler ve koşuşturmalar bittikten bir süre sonra yeniden kalbimiz güm güm atarak dersimize devam ettik.

Tam olarak hatırlayamıyorum ama bir tatilde Erzurum’a, köyümüze gitmemiz gerekiyordu. Fakat annem ve babam bu çatışma ortamından çok endişeliydi. Köye nasıl gideriz, onu konuşup duruyorlardı. Çünkü Erzurum’da olaylar çok sıcak yaşanıyormuş. Köyün giriş ve çıkışları tutulmuş, kuş uçurtulmuyormuş. Buna rağmen babam her şeyi göze alıp, “Gidelim.” dedi.

İçimden gitmek gelmiyordu ama babam ne derse ona uymamız gerekiyordu. Otobüse bindik ve Erzurum’da indik. İner inmez kargaşa ve kaos başlamış oldu. Herkes sağa sola koşuyor, “Beklemeyin buralarda, hemen terk edin burayı!” diye bağrışmalar duyuluyordu. Dudaklarımın kuruduğunu ve minicik kalbimin göğüs kafesime sığmadığını hissettim.

Babam o hengâmenin içinde köyün arabasını buldu. Koşa gittik ve eski bir minibüse bindik. Korku dolu gözlerle köye doğru yol almaya başladık. Ne olacağından habersiz bir bilinmezde doğru gidiyorduk. Endişelerimizde haklı çıktık, sıkıntı hâlâ geçmemişti. Köyün girişine geldiğimizde, köylüler eli silahlı nöbet tutuyorlardı. Hepimizi baştan ayağa kontrol ettiler. İçlerinden birisi babamı tanıdı ve onun sayesinde köyümüze girebildik. Herkeste bir panik, bir korku vardı. Ne hale gelmiştik! Kız alıp verdiğimiz, alışveriş yaptığımız, birlikte eğlenip birlikte ağladığımız komşu köylerle bir hiç uğruna kanlı bıçaklı olmuştuk. Alevi-Sünni diye köyler, aileler darmadağın olmuştu. Öyle haberler duyuyorduk ki, inanamıyorduk. Erzurum merkezinde daha düne kadar kapı komşu olan, birlikte ekmek, aş yiyen dostlar,

canlara kastetmiş, birbirlerini öldürmüştü. Nasıl bir nifak tohumuydu bu üzerimize ekilen, ya Rabbim? Suç neydi, suçlu kimdi? Hiçbir zaman anlayamadım...

Geceleri uyku uyuyamıyor, dışarılara çıkıp haykırmak istiyordum. “Bir benim canım yeterliyse, alın canımı da dursun bu kan, dursun bu düşmanlık!” diye bağırarak istiyordum. Ama bu öyle bir canla bitecek olay değildi. Benim zihnimin alamayacağı kadar büyük bir olaydı. Ne suçlusu belliydi, ne de suçun ne olduğu. Oysa biz arkadaşlarımızla aynı sınıflarda okuyor, aynı bahçede el ele oynuyor, yeri geldiği zaman aynı kaptan yemek yiyor, birlikte ağlayıp birlikte gülüyorduk. Teneffüslerde çeyrek ekmeği paylaşıp, beraber yediğimiz arkadaşlarımız bile vardı. Biz nasıl düşman olabilirdik...

İlkokuldan mezun oldum. Geleceğe dönük hayallerim her geçen gün artarak devam ediyordu. Çünkü öğretmenim benimle gurur duyuyor, çok iyi bir öğrenci olduğumu söylüyor ve ileride çok iyi yerlere geleceğimden bahsediyordu. O bunları söylerken benim gözlerim ışıltılı oluyordu. Ancak bir gün babam, bütün hayallerimi yıkan o cümleyi kurdu ve beni daldığım o rüya âleminde kendime getirdi.

“Kız kısmı okumaz, yeter bu kadar okumak. Otur evde, anene yardımcı ol. Biz apartmanla ilgilenirken, sen kardeşlerine bak. Okula gidip erkeklerin içinde anarşist mi olacaksın?” dedi ve okul hayatımın bittiğini söyledi. Sözleri adeta bir kurşun gibi hem beynime hem de yüreğime saplanmıştı. Günlerce ağladım, hem anneme hem babama yalvardım.

“Ne olur anne, ben okumak istiyorum. Ben evde oturmak istemiyorum. Ben yine sana yardımcı olurum, kardeşlerime bakarım.” diyordum. Annem halime hem üzüyor hem de çaresizlik içinde, “Kızım, babanı biliyorsun, ne diyorsa odur. Elimden bir şey gelmez.” diyor, başka bir şey demiyordu.

Bütün hayallerim birden yıkılmış, adeta külçeye dönmüştüm. O günden sonra hem annemle hem de babamla mecbur olmadığım zamanlarda konuşmadım, gülmedim. Hayat, adeta benim için bitmiş ve kıyametim kopmuştu.

Bir gün dışarıda kardeşlerimle oyun oynuyordum. Aynı apartmanda oturan Ayşe Hayat adında, Kız Meslek Lisesi'nde müdür yardımcısı olduğunu sonradan öğrendiğim komşumuz bana seslendi:

“Güzel kızım, sen hangi okula gidiyorsun?”

Ben de sanki kanayan yarama basmışlar gibi derin bir nefes alıp boynumu eğerek, “İlkokul beşi bitirdim ama babam beni okula göndermiyor. Ben okumak istiyorum ama gidemiyorum.” deyiverdim.

“Olur mu, hangi devirde yaşıyoruz? Neyle mezun oldun sen, derslerin nasıldı?”

“Pekiyi!” dedim gururla. Göğsüm ve başım gayr-ı ihtiyarı dikleşmişti.

“Ooo daha ne, senin gibi başarılı bir öğrenci okutulmaz mı hiç? Ben senin anne, babanla konuşurum.” dedi.

Duyduklarıma inanamamıştım. İçime tarifsiz bir sevinç kapladı ve gözlerime bir umut ışığı doğdu. Ama babamın kuru inadı aklıma gelince bu sevincim de tez zamanda silindi, gitti. Gerçekten de Ayşe Hanım, bir gün annemi ve babamı çağırmış, görüşmüş. Babamın annemle konuşmalarından duydum.

“Ne haliniz varsa görün. Ben karışmıyorum size. Ben okutmam diyorum, siz okumak için inat ediyorsunuz. Bu kızın başına okulda bir hal gelirse sen sorumlusun.” diyordu anneme. Babamın anneme bağırıp çağırmasının haricinde bu, günlerdir beklediğim en güzel haberdirdi. İçimde yeniden ilkbahar çiçekleri açmıştı.

Ertesi gün, hemen annemle birlikte Kız Meslek Lisesi'ne, Ayşe Hayat'ın odasına gittik. Bizi gülümseyerek karşıladı ve çok sevindi.

“Hemen kaydını yapıyorum güzel kızım.” dedi.

Annem sıkılarak, “Biz şartları öğrenmeye geldik, şimdilik.” dediyse de sanki benim gözüme bakarak anlamıştı her şeyi. “Sen okuyacaksın.” dedi, daha kararlı bir sesle. Ondan sonra da annem bir şey demedi.

Okul kaydım yapıldıktan sonra Ayşe Hanım, “Okul kitapları ve defterleri benden.” dedi. “Sadece okul formasının kumaşını al, bana getir, akşam evde dikivereyim.” diye ekledi.

Adeta sevinçten uçuyordum. Nihayet hayallerim gerçek olmuştu ve ben de okuyacaktım. Hiç unutmam, annem forma için siyah beyaz pötikareli bir kumaş aldı ve Ayşe Hanım’a götürdü.

“Uzun olsun, üç yıl idare etsin.” dedi. Ayşe Hanım da öyle yaptı. Dünya tatlısı bir kadındı. Ayak bileklerime kadar uzun bir forma dikti. Okuyacaktım ya, elbisenin ne önemi vardı. Ben mutluluktan uçuyordum.

Okulumu ve öğretmenlerimi çok seviyordum. Meslek Lisesi olduğu için, kültür derslerimizin yanında giyim dersi, çocuk gelişimi, ev ekonomisi gibi dersler de alıyorduk. Özellikle matematik ile fen bilgisi derslerini çok seviyordum. Bir gün nöbetçi öğrenci dersi bölerek sınıfa girdi ve fen bilgisi öğretmenimiz Veli Gökbulut’un beni çağırdığını söyledi. Korkudan ölecektim. Öğretmenimin işareti ile ayağa kalktım ve nöbetçinin yanına gittim.

Nöbetçiye, “Veli Gökbulut, beni niye çağırdı?” diye sordum kısık sesle.

“Bilmiyorum, beni takip et.” dedi. İçeride öğrencilerin olduğu seslerden belli olan başka bir sınıfın kapısına getirdi.

“Gir içeri.” dedi. Tedirgin bir şekilde içeri girdim. Benim girmemle herkes birden sustu. Öğretmen masada değildi. Arka sıraların arasından benim içeri girdiğimi görünce seslendi: “Kader, kızım, al tebeşiri eline, tahtadaki işlemleri yap.”

Hâlâ korkumu yenememiştim. Avuç ilerimin terlediğini, kalbimin hızlı hızlı attığını hissettim. Her tarafım yanmaya başlamıştı. İçimden, “Niye beni çağırdı bu sınıfa? Ne işim var benim burada?” diye sorular sorarak, tebeşiri aldım. Tahtadaki matematik işlemine hiç unutmuyorum, basamaklı sayılarla toplama ve bölme işlemiydi. Tabi ellerim titreyerek de olsa hemen çözdüm. Daha arkamı dönmeden sınıftan bir alkış sesi yükseldi. Ürkek gözlerle ve mahcup bir şekilde döndüğümde, öğretmenim de dâhil bütün sınıf beni alkışlıyordu. O zaman anladım sınıftaki ablaların lise öğrencileri olduğunu.

“Utanın, utanın! şu ortaokuldaki kardeşinizin çözdüğü soruyu siz özemediniz, durmayın, alkışlayın!” dedi öğretmenim. Nasıl da utanmıştım. Mahcup gözlerimi kaldırmadan başımı eğdim. Öğretmenim geldi, alnımdan öptü.

“Hadi güzel kızım, sen şimdi dersine git. Belki bu ablalarına ders olmuştur.” dedi.

Zaman zaman boş derslerimiz olur, arkadaşlar gürlütü patırtı yapıp eğlenirken, ben elime kâğit kalem alıp kara kalem çalışmaları yapar, çoğunlukla da kız resimleri izerdim. izdiklerim bazen kabarık, birbirinden farklı kostümler olduğu gibi, bazen de farklı çantalar ve farklı sa modelleri olabiliyordu. Resim yaptıkça mutlu oluyordum. Sonra arkadaşlarım bunları kendilerine hediye etmemi istediklerinde, ben de, “Alın sizin olsun.” diyerek verirdim.

Gülay diye bir arkadaşım vardı. O da çok çizgi roman okurdu. Bana bir gün Tommiks, Teksas diye çizgi romanlar getirdi. Oradaki karakterleri izmeme istedi. Neredeyse bire bir benzeterek bir derste yaptım ve verdim. Sonra yine, yine yaptım. Daha sonra karikatür çizmeye başladım ve karikatürlerim, arkadaşlarım ve öğretmenlerim tarafından beğenilince, liseli ablaların hazırladığı okul gazetesine verdik. Okul gazetesi herkesin okuyabileceği bir koridorda sergileniyordu. şimdi burada

sırf benim için hazırlanan karikatür köşesi vardı ve her hafta bir karikatür hazırlayıp asıyorduk. Bütün okul, her hafta benim karikatürlerimi merakla bekliyordu. Ben de yaptığım resim ve karikatürlerin beğenildiğini gördükçe çok mutlu oluyordum. Fark edilmek, takdir edilmek ve beğenilmek harika bir duygu ve inanılmaz bir motivasyondur.

Sınıfta öğretmenlerin anlattıkları fıkraları kafama yazar, eve gidince anneme, babama ve kardeşlerime anlatırdım. Gülmekten yerlere yıkılırdık. Onlar da her akşam gelip fıkralar anlatmamı beklerlerdi. Daha çocuk yaşta gülmeyi ve güldürmeyi seviyordum. “Hayat hep sizi güldürsün ama size güldürmesin.” diye takılırdım hepsine. Belki de her şeye rağmen gülümseyerek yolduğum, fakirliğin ve kimsesizliğin acı izlerini yok ediyordum. Artık babam da okumamı kabullenmiş, bana zorluk çıkarmaz olmuştu. Tabii bu beni daha da çok sevindirmiş, zaten sevdiğim okuluma daha da sıkı sarılmamı sağlamıştı.

Ortaokul son sınıftayken arkadaşım Gülay, “Ben Ticaret Meslek Lisesi’ne gideceğim, sen de gel.” dedi.

Ben de, “Bilmem ki, babam ne der?” dedim. “Yalnız o okuldan mezun olunca hemen işe giriyor mu insan?” diye sordum. Çünkü annem, “Kızım okuyacak, memur olacak.” diyor ve ekliyordu, “Annesi gibi çekmeyecek.” Anneler ve babalar böyleydi işte kendi yaşayamadıklarını çocuklarında görmek istiyorlardı. Ya da kendi çektikleri acıları çocukları çekmesin diye onlar için en iyisini hayal ediyorlardı.

Gülay, “Ticaret Meslek Lisesi’nde daktilo öğreniyorsun, bitince de memur olabilirsin.” dedi.

Ben bunu duydum ya hemen anneme ve babama söyledim. “Arkadaşım gidiyor, ben de oraya kaydolmak istiyorum.” dedim.

Ortaokuldayken sesi çıkmayan babamın eski hastalığı tekrar nüksetti, “Yeter! Ortaokulu bitirdin, liseyi bitirip sanki muallim mi olacaksın başımıza! Yeter artık.” dedi. Aradan bu kadar yıl geçti hâlâ babamın neden böyle davrandığını anlayabilmiş değilim. Ama benim okumam lazımdı, okumam şarttı, ben okumalıyım. Yine tek dayanağım olan anneme yalvardım. Zaten kız çocuklarının sığınacakları en güvenli liman anne kucağıydı. “Anne, ne olur okuyayım! Bak hem de memur olurmuşum o okula gidince, ne olur kaydımı oraya yaptıralım!” diye günlerce yalvardım.

Ne kadar sert gözükse de annem yufka yürekliydi. Sonunda gönlünü edebildim ve okula kaydoldum. Mutluydum, istediğim ya da beni memur edeceğini düşündüğüm okula başlamıştım, hem yanımda arkadaşım Gülay da olacaktı.

Yine ayak bileklerime kadar uzun beyaz gömlek ve beni üç yıl idare edecek lacivert jile bir forma yaptırdık. Her seferinde olduğu gibi okul idaresince verilen önceki yıllardan kalmış kitaplar edindik. Olsun, o kitaplar, takvim yapraklarının beyaz yüzü ile kaplanınca yepyeni olmuşlardı bile. Sınıfta öğretmenler, arkadaşlara eski ama tertemiz beyaz takvim yaprakları ile kaplanmış kitap ve defterlerimi örnek olarak gösterirlerdi. “Siz de öyle kaplayın.” diyorlar ama ben mahcup ve utangaç bir şekilde kafamı kaldırıp kimseciklere bakamıyordum. Ben kitap ve defterlerimi yokluktan dolayı takvim yüzüyle kaplıyordum. Oysa arkadaşlarımın renkli renkli boyalı kitap kapları gözüme ne kadar güzel görünüyor, içimdeki duyguları kimse bilmiyordu. Bunu öğretmenim ben üzülmeiyim diye mi söylüyordu, yoksa gerçekten güzel mi kaplıyordum kitaplarımı, bunu hiç ama hiç öğrenemedim. Aslında öğrenmek de istemedim.

İlk defa, daktilo denen makinelerin bulunduğu bir sınıfa gittik. Öğretmenlerin anlattığına göre çok yakında on parmak kullanarak istediklerimizi yazabilecektik. Heyecanlı ve meraklıydık.

Daktiloların örtülerini katlayıp bir kenara kaldırdık ve yanındaki kitapta bulunan yazılara bakarak, parmakların bulunduğu harfleri de ezberleyerek, yazdık, yazdık, yazdık.

Edebiyat öğretmenime adeta âşıktım. Çünkü hem ses tonu, hem konuşma tarzı, hem de şiir okuyuşu beni alıp başka diyarlara götürüyordu. O hep şiir okusun, ben dinleyeyim diye düşünüyordum. Hele divan edebiyatı yok mu, beni mest ediyordu. Birçok arkadaşım ne kadar zor olduğundan bahsederken ben, “Sanat, sanat içindir.” diyor ve divan edebiyatından çok etkilendiğimi saklamıyordum. Yıllar sonra anladım ki aslında her şey sevmeye başlıyordu. O dersin öğretmenini sevince bütün zorlar bir anda kolaylaşıyordu. Failatün, failatün, mefailün, feilün... Öğretmenimin onlarca güzel mısrayı nasıl ezberlediğini, tonlamalara, vurgulara dikkat ederek, o duyguyu bize nasıl aktardığını, hayran hayran izler, her bir kelimesinin derin anlamları içinde gezinmeye çalışırdım. Matematik ve muhasebe dersleri de en çok sevdiğim derslerdi.

Muhasebe öğretmenimiz Ahmet Karlı bana, “Asistanım.” derdi. Teneffüste öğretmenler odasına çağırır, “Asistanım al şu kitabı, ben gelene kadar şu soruları tahtaya yaz, geliyorum.” derdi. On dakika sürmez gelir, ben de o zamana kadar onları tahtaya yazar, öğretmenimizi beklerdim. Şiir gibi gelirdi anlattıkları ve ben zevkle dinler, soruları cevaplamaktan büyük haz duyardım. Arkadaşlar boş derslerde muhasebe anlatmamı, matematik problemleri çözmemi isterler; öğretmenler sınavlarda benim cevap kâğıdımı cevap anahtarı olarak kullanırlardı. Her sınav olduğunda arkadaşlarımla arasında, sınavda benim yanımda oturmak için bir yarış başlar, oturanlar çok mutlu olur, oturamayanlar küserlerdi. Öğretmenlerim de sanki zor durumda kaldığımla biliyorlarmış gibi beni alır, öğretmen masasına oturturlardı.

Bir gün öğretmenimiz derse geç kaldı. Öğrencilik işte sınıfta inanılmaz bir gürültü vardı. Herkes kendi âleminde, kendince eğleniyor, şakalaşüyor ve yüksek sesle konuşuyordu. Ben de oturmuş, kitap okuyordum.

Öğretmen, bir hışımla sınıfa girdi. “Sesiniz koridorun öbür ucuna geliyor. Ben size dersinize çalışın demedim mi?” diyerek elindeki uzun sopasıyla hepimizi sıra dayacağına çekmeye başladı.

Sıra bana geldi. “Aç elini!” dedi. O kadar emrivaki ve yüksek ses tonuyla söylemişti ki hem çok korkmuş hem de suçsuz olmanın verdiği bir duyguyla, “Ama ben gürültü yapmadım!” demişim ağlamaklı.

Ancak, “Aç diyorum!” diye gök gürlemesini andıran bir ses duydum ve öğretmen elime hızla vurdu. Canımın yandığına mı yoksa suçum olmadan yediğim dayağa mı üzüleyim bilemiyordum, ağladım, ağladım. İçimden hiç durmadan ağlamak geliyor, kendime engel olamıyordum.

Öğretmen nihayet merhamete geldi. “Sen de çok nazlıymışsın, bir evin bir kızı mısın?” diye gönlümü almaya ve beni sakinleştirmeye çalışsa da ben o gün başımı hiç kaldırmadan ağladım.

Öğretmen, “Yarın anneni çağır, gelsin.” dedi. Hiç umurunda değildi. Kim gelirse gelsin suçsuz yere yemiş olduğum dayağın yüreğimde oluşturduğu tahribat tamir edilecek cinsten değildi. Annem geldi, ona da “Kader bir evin bir kızı mı? Çok nazlı yetiştirmişsiniz. Herkese cetvelle vurmama rağmen az sonra gülüşüp konuşular ama senin kızın bütün gün ağladı. demiş.

Annem de “Benim kızım nazlıdır. Benim kızım kimseye zarar vermez, sessizdir. O benim her şeyim. Benim okumuşluğum yok. Kızım benim gözüm, kulağım, ben her şeyi ona sorarak yaparım hocam.” demiş.

O günden sonra öğretmenim, beni sıra dayağında hep atladı. Hem neden sıra dayığı atılırdı ki hiç anlamazdım. Suçu olanların yanında suçsuz olanlar da dayak yiyor, bir süre sonra onlar da konuşan gruba, “Nasıl olsa biz de dayak yiyoruz.” diye dâhil oluyordu.

